

Rechnung

Alles Eminentius und Arzisebens mein Herrschet doppelter
Wotts Seeder. Amster. Brovingen und der Stedel Sted
von Petri Litzgeden. Anno 78 Bis Petri Anno 79. Jar
tres alios ordinasset epoi. & in quatuor partes illa dimisti. idest in
quatuor parrochias. ut unusquisq; ep̄s suam habeat parrochia.
bene & satis prudenter pegisti fr̄. quo aplicam p̄ceptionē ex nra uice im
plesti. & sic p̄cepimus ita egisti. Itaq; non desinas fr̄at reuerentissime
docere eos sc̄am catholicā & aplicam romane sedis traditionē. ut illu
minent rudēs & uia salutis teneant. p̄ quā possint ad etnā uitā pueni
re. De concilio ū ut iuxta ripas danubii debeas celebrare. nra uice p̄
cipimus fr̄nitati tue aplica auctoritate te ibidem p̄sentari. & in qn
tū dñs t̄ uires dederit. p̄dicare uerbū salutis non cesses. ut religio
xp̄iana in nomine dñi crescat & multiplicet. P̄bros ū quos ibidem
repperisti. si incogniti fuerint uiri illi a quib; sint ordinati. & dubiū
ē eos ep̄os fuisse qui eos ordinauerunt. si bone actionis & catholici
uiri sunt. ipsi p̄bri. & in ministerio xp̄i omniq; lege sc̄a educati. ab
ep̄o suo benedictionē p̄briatus suscipiant. & consecrent. & si ministerio
sacro fungant. Ibi ū q̄ baptizati sunt p̄ diuersitate & declinati
onē linguarū gentilitatis. sitam in nomine sc̄e trinitatis baptizati sūt.
oportet eos p̄ manus impositionē & sacri chrismatis confirmari. Ds
te incolomē custodiat reuerentissime fr̄at. *Mannte.* filii eius

Pe & idem temp̄ karolo duce glōso temporalis uitae cursū consum
karlomannus & pippinus. in patris successerunt imperium.
S; q̄a ad nutū karlomanni q̄ maioris etatis erat. omnia patris reg
ni iura disponebant. hunc sc̄s bonifacius adiens. p̄sulq; aplici scrip
ta deferens. omnium poposcit. ut xp̄iane religionis culturā quā pat̄
eius p̄mptissimo animo cepit & excoluit. ipse quoq; p̄ dī amore suq;
regni stabilitate. necn̄ p̄ cōmuni omnium s̄ subiectoz salute. eodē ani
mo excoleret. His ille p̄cib; quasi diuino affatu ep̄unctus. om̄s sub
imperio suo degentes. laicos simul & clericos a religione xp̄iana
deuiantes. tā regali quā canonica auctoritate ad uia iusticie re
uocare studuit. Precipiebat enī. ut cūentu synodali habito
ibi omnia iuxta canonū decreta corrigerent. cuius nimirū con
uentus synodolus statuta. q̄a non solū sc̄larib; s; etiā eccl̄asticis rec
torib; edificationē magnā conferre posse uident. put in anti
quis exemplarib; scripta inueniunt. hic ponere uolum. Sic enī scripta
inueniuntur:

beati petri & apostoli firma esse decreuimus. De eo autem quod nobis intima sit. quia te
 karolum filium nostrum rogauit. ut in parte francorum in sua diuisione constituta
 synodus celebraretur. eo quod omnis ecclesiastica regula seu disciplina ab eadem pun-
 tia fundit abolita est. nimis merendum est quod per spatia tanta tempore ibidem
 synodus sacerdotum minime celebraretur. Unde neque quod sit sacerdotum ab
 eis qui se sacerdotes esse existimant cognoscitur. Quis enim sapiens eos esti-
 met sacerdotes. qui neque a fornicationibus abstinere. neque ab effusione
 humani sanguinis manus seruant innoxias. Quisue eorum sacrificium
 domini esse credit placitum. dicente propheta. iurum sanguinem & dolosum abho-
 minabitur dominus. Istos ergo ut promisi nec sacerdotio fungi patiaris. neque diui-
 na contingere mysteria. Quicquid uero aliud eos contra ecclesiasticam regulam ex-
 cessisse eos inueneris. canones siue instituta patrum promanibus habeto. &
 sic in eis edoctus fueris discerne. Quod autem tibi successorem constituere petisti. ut
 te uiuente in tuo loco eligat episcopus. hoc nulla ratione concedi patimur. quia
 contra omnem ecclesiasticam regulam esse monstrat. Nos uolumus ut tibi ministret
 & sit in euangelio christi adiutor. dicente apostolo. si quis bene ministrauerit
 gradus bonum acquirat. Nihil enim reprehensibile ac detestabile esse mani-
 festum est. ut te uiuente tibi alium substituamus. Sed hoc ammonemus. ut quam-
 diu te diuina iusserit clementia superius. sine intermissione orare studeas. ut
 tibi deus illum successorem concedat qui ei possit esse placabilis. & populum quem
 ad suam gratiam per tue sollicitudinis industriam uocare uoluerit. irreprehensibiliter
 regere. atque ad uitam uite perducere ualeat. Nam quomodo hec que poposcis-
 ti. si etiam uoluerim concedere possimus. dum nos fragiles homines
 sub conditione mortis constituti ignoremus quid superuentura pari-
 at dies. & quod nobis prior de presenti seculo migraret. Sin autem eundem diui-
 na uoluerit clementia per te transire die superius. si eum apostolus agnoueris. &
 in tua uoluntate fuerit definitum. ea hora que te de presenti seculo migratu-
 rum cognoueris. presentibus cunctis tibi successorem designa. ut huc ueniat
 ordinandus. quod nulli alii concedi patimur. De illo uero quidam amicum
 sui. qui & ipsa fuit uxor consobrinum sui. & sacrum uelamen habere mon-
 strata est. & abeunte memorie predecessore nostro sibi licentiam concessam esse di-
 uulgauit. ut in pueris matrimonium assumere debuisset. Absit
 hoc ut decessor noster ista perciperet. Nec enim ab hac apostolica sede illa
 permittuntur. que contraria esse patrum statutis siue canonum probentur.
 Admonere & increpare eos fratres karissime ne cesses. quatenus a tanta scelesto
 recedant matrimonio. ne in eternum perant. Reminiscantur ergo se christi

A S C I

sanguine esse redemptos. & non sponte se tradunt diaboli potestati. sed magis omnipotens deus & christo filio eius spiritus sancto in cuius nomine ab illi antiqui hostis erepti sunt potestate. Labora ergo karissime frater in eis. quia scriptum cognoscis. quod euerti fecerit peccatore aberrare uic sue saluabit animam eius a morte. & fuge optimam multitudinem peccatorum. Hos quoque ei phoe comonitoria scripta direximus.

De kalendis uero ianuarii ut ceteris auguriis. sacrificiis & incantationibus. & aliis observationibus que gentili more obseruari dixisti apud beatum PETRUM apostolum in urbe roma. hec nobis & omnibus christianis detestabilia & perniciosa esse iudicamus. dicente domino. non auguriabimur. Igitur nobis cauendum esse censemur. ut nullis auguriis & observationibus attendamus. quia omnia hec apostolus abscessa esse edocui sumus. Sed quia per instigationem diaboli iterum pullulabant. a die quod nos iussit diuina clementia. quicquam immeriti existamus apostoli uicem gerere. illico omnia hec amputauimus. Pari etenim modo uolumus tuam sanctitatem populis & subiectis predicare. Nam & sancte recordationis atque memorie nostri domini gregorii pape constitutione. omnia hec pie atque fideliter amputata sunt. & alia quam plura. que diabolo suggerente pullulabant in christi oculis. Tue quoque sanctitatis petitione impleuimus. mittentes tibi epistolam tuam singulas confirmationis epistolas. quas per sanctitatis tue manus eis largiri uolumus. & karlomanno filio nostro alia scripta direximus. ut ad munera quibus indiges adimplere festinet. Ita frater karissime de omnibus superius comprehensis capitulis ut dominus donauit respondimus. ad amputanda omnia diaboli fraudis scandala. tua uero sancta fraternitas siquid de cetero euenerit ut sancti docent canones studeat emendare in plebibus & a deo commissis. Et nos licet peccatores existamus. tamen dei nostri immensam clementiam non cessamus exorare. ut quod ceperit in uobis. perficiat opus bonum usque in finem. & beatissimus PETRUS apostolus princeps cooperetur tibi in omnibus bonis. qui parere desideras. Dominus te incolomem custodiat sanctissime frater.

Data kalendis apostolis. impante domino primum augusto constantino. anno. xxiii
Reuerentissimo & sanctissimo fratri imperii & indictione. xi.
 Bonifacio coepo. Zacharias seruus seruorum dei. Virgilius & sydonius religiosi uiri apud baiouariorum primum diligentes. suis nos litteris iustitantes. intimauerunt quod tua reuerenda fraternitas eis inuingeret christianos denuo baptizare. Quod audientes nimis contristati sumus. & in admiratione magna incidimus. si haberet ut dictum est. Retulerunt quippe. quod fuerit in eadem primum sacerdos. qui latinam linguam penitus ignorabat. & dum baptizaret. nesciens latini eloqui

V I T A S C I

In nomine dñi nr̃i ih̃u xp̃i ego karolomannus dux & princeps francoꝝ
anno ab incarnatione dñi septingentesimo quadragésimo secundo.
undecima. k̃. mai. cum consilio seruoꝝ dñi & optimatũ meoꝝ. ep̃os
qui in regno meo sunt cũ p̃bris ad conciliũ & synodũ p̃ timore
xp̃i ẽgregau. idest Bonifaciu archiep̃m. Burkardũ. & Reginfr̃i
dũ. Wttanũ. & Willibaldũ. Dadanũ. & Addanũ. cũ p̃bris eoꝝ. ut
in consiliũ darent. quom̃ lex dñi & xp̃iana religio recuperetur.
que in dieb̃ p̃teritoꝝ principũ dissipata corrut. & qualiter xp̃ianus
ppl̃ ad salutẽ anime puenire possit. q̃p falsos sacerdotes huc usq;
deceptus ẽ. Itaq; p̃ consiliũ sacerdotũ & optimatũ meoꝝ ordinauim̃
mus p̃ ciuitates ep̃os. & constituim̃ sup̃ eos archiep̃m Bonifacium.
qui ẽ missus sc̃i petri. Statuim̃ quoq; p̃ annos singulos synodum
ẽgregari. ut nobis p̃sentib̃ canonũ decreta & eccl̃e iura restaurent.
& religio xp̃iana emendet̃. Fraudatas pecunias eccl̃arũ. eccl̃is resti
tuimus & reddidimus. falsos p̃bros & adulteros uel fornicatores dia
conos & clericos de pecuniis eccl̃arũ abstulimus. & degradauim̃.
& ad penitentia coegimus. Seruos dñi p̃ omnia armatura portare t̃
pugnare aut in exercitũ & in hostẽ p̃gere omnino prohibuim̃. nisi
illos tantũ. q̃ p̃p̃t diuinũ ministeriũ missarum solennia scilicet.
adimplenda. & sc̃oꝝ p̃trocinia ad hoc electi sunt. idest unũ uel
duos ep̃os cum capellanis p̃bris. princeps secum habeat. & unusq;sq;
p̃fectus unum p̃br̃m q̃ hominib̃ peccata confitentib̃ penitentiam
indicere possit. necnon & illas uenationes & siluaticas uagationes cũ
canib̃ omnib̃ seruis dñi interdixim̃. & ut accipitres uel ualeones ñ ha
beant. Decreuim̃ quoq; ut iuxta sc̃oꝝ canones unusquisq; p̃br̃ in par
rochia habitans. subiectus sit illi ep̃o in cuius parrochia habitat.
& semp̃ in quadragésima rationẽ & ordinẽ ministerii sui. siue de
baptismo. siue de fide catholica. siue de precib̃ & ordine missarum ep̃o
reddat & ostendat. & quandoeq; iure canonico ep̃s circueat ad con
firmandos ppl̃os. p̃br̃ semp̃ paratus sit ad suscipiendũ ep̃m. cũ collec
tione & adiutorio ppl̃i qui ibi confirmari debet. & incena dñi semp̃
nouũ chrisma accipiat ab ep̃o. & ut ep̃s sit testis castitatis & uite
& fidei & doctrine illius. Statuimus. ut sedm̃ canonicã cautelam.
om̃s undecũq; uenientes ignotos ep̃os uel p̃bros ante p̃bationẽ sy
nodalẽ in eccl̃asticũ ministeriũ non admittant. Decreuim̃. ut sedm̃
canones unusq;sq; ep̃s in sua parrochia sollicitudinẽ gerat adiuuanti